

**EXPEDIENT DE DELIMITACIÓ
D'ENTORN DE PROTECCIÓ**

CASA MILÀ - LA PEDRERA

BARCELONA (BARCELONÈS)

SUMARI

1. Preàmbul i objectius

2. Memòria

2.a. Memòria històrica i arquitectònica

2.b. Bibliografia

3. Règim de protecció

3.a. El monument. Definició i delimitació

3.b. L'entorn de protecció

3.b.1. Delimitació

3.b.2. Justificació

3.b.3. Criteris d'intervenció

3.c. Normativa

3.c.1. Marc legal

3.c.2. Règim d'autoritzacions del Departament de Cultura

4. Annex

4.a. Documentació planimètrica

4.b. Documentació fotogràfica

5. Crèdits

1. Preàmbul i objectius

El monument objecte d'aquest expedient de delimitació d'entorn de protecció és la Casa Milà, situada al passeig de Gràcia, 92 / cantonada carrer Provença, 261-265, al municipi de Barcelona (Barcelonès).

Aquest element està considerat bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, d'acord amb el que disposa la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

La Casa Milà va ser declarada monument històric-artístic per Decret de 24-07-1969, BOE 20-08-1969 i consten inscrits al Registre Estatal de Béns d'Interès Cultural amb el número R-I-51-3814.

Així mateix està inclosa en el llistat del Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO des de l'any 1984.

L'interès del monument ve motivat perquè és portador de valors històrics, arquitectònics i artístics que el fan mereixedor de gaudir d'una protecció adient.

La seva singularitat rau en el seu valor arquitectònic, artístic, en el seu disseny innovador i en el seu valor com a fita paisatgística d'interès dins del marc urbà que els dona suport.

Totes aquestes consideracions fan necessari establir la delimitació d'un entorn d'aquest monument per tal que aquest disposi d'una protecció integral i possibiliti l'equilibri harmònic entre el monument i l'entorn urbà que l'envolta.

La finalitat dels entorns de protecció dels monuments té una doble direcció: d'una banda, si les edificacions o el paisatge de l'entorn donen un suport ambiental harmònic al monument, l'entorn té una funció de preservació; de l'altra, si les edificacions de l'entorn no aporten un especial suport ambiental al monument, l'entorn de protecció té una funció preventiva, atès que és un mecanisme de control de les futures intervencions que puguin fer-se en les zones més pròximes al monument, per tal d'evitar que aquestes puguin afectar negativament als valors o la contemplació del monument.

2. Memòria

2.a. Memòria històrica i arquitectònica

L'any 1905 l'arquitecte Antoni Gaudí va començar l'elaboració del projecte per a la construcció d'un edifici d'habitatges i d'ús comercial al passeig de Gràcia, en un solar propietat del matrimoni format per l'home de negocis Pere Milà i Camps i Roser Segimon i Artells.

El solar, d'una superfície de 1.835 m², havia estat comprat amb data 9 de juny de 1905 per Roser Segimon i Artells a Josep Antoni Ferrer-Vidal i Soler, juntament amb una torre amb jardí que tenia soterrani, tres pisos i terrat.

Pere Milà va demanar el 13 de setembre de 1905 permís a l'Ajuntament de Barcelona per aterrar la casa. Mentrestant, l'arquitecte Antoni Gaudí realitzava el projecte per al nou edifici a l'obra de la Sagrada Família, amb plànols dibuixats per diversos ajudants, entre ells Josep M. Jujol, a partir dels seus croquis.

El 2 de febrer del 1906 es van presentar els plànols a l'Ajuntament, i es va demanar el corresponent permís d'obra. El constructor era Josep Bayó i Font, i com a col·laboradors de Gaudí actuaren, a més de l'arquitecte Jujol, els germans Badia en els treballs de forja, la foneria Mañach en la serralleria, i E.F. Escofet en la realització dels paviments.

El guixaire Joan Beltran, sota les ordres de Gaudí, va fer una maqueta de la façana que posteriorment va ser serrada a trossos, a fi de traslladar-la als diversos punts de l'obra on els picapedrers havien de prendre el model directament. En una fase més avançada, un cop aixecat l'edifici, Beltran va fer també els models a escala per al conjunt de les xemeneies, ventiladors i sortides d'escalas del terrat.

D'altra banda, Gaudí s'encarregà personalment del disseny de la major part dels elements per als acabats (portes, ascensors, paviments, etc.), i també de les portes d'accés als patis, amb les originals reixes, si bé Josep M. Jujol intervingué també en la decoració d'algunes de les cambres.

Aleix Clapés dirigí una extensa decoració pictòrica als dos vestíbuls i el pintor lu Pascual, que havia col·laborat amb Gaudí en les vidrieres de la catedral de Mallorca, va participar en la decoració dels sostres de la planta baixa amb el mètode d'aplicar la pintura directament sobre el guix, la qual cosa plantejà moltes dificultats a l'hora de la restauració, pel fet que les figures havien desaparegut gairebé totalment.

Entre els anys 1907 i 1909 l'escultor Carles Mani i Roig (1866-1911), col·laborador de Gaudí en algunes escultures per a les obres de la Sagrada Família i de la Casa Batlló, treballà en el projecte d'un grup escultòric de tema religiós, d'uns quatre metres d'alçada, de bronze, que havia de coronar la façana de la Pedrera. La idea fou abandonada per decisió del propietari. Sembla que els fets de la Setmana Tràgica li desaconsellaren d'incloure signes religiosos a la façana de la casa, motiu pel qual no hi fou instal·lada la gran imatge de la Mare de Déu de Gràcia.

L'obra de la Pedrera va experimentar diverses problemàtiques de tipus administratiu, pel fet que no s'ajustava a les ordenances municipals. L'Ajuntament de Barcelona manifestà l'any 1908 al senyor Milà que el volum de l'edifici construït era més gran que el permès per la llei. Tanmateix, el 28 de desembre de 1909 la Comissió d'Eixample de l'Ajuntament va acordar la legalització de l'obra, en considerar que l'edifici tenia caràcter monumental i que podia en conseqüència no ajustar-se a la normativa estricta; així, el dia 5 de juliol de 1910 se li concedí el permís d'obra.

El mateix any, Gaudí abandonà l'obra, com a conseqüència d'un plet amb els propietaris per qüestió d'honoraris, que arribà a l'Audiència de Barcelona. L'any 1915 es dictà sentència a favor de l'arquitecte, el qual va fer donació immediata de l'import cobrat per a obres de beneficència.

Malgrat haver estat seleccionada l'any 1911 pel jurat del concurs d'arquitectura de l'Ajuntament com una de les millors obres acabades l'any anterior, la Casa Milà no, obtingué el premi.

L'edifici de La Pedrera experimenta al llarg dels anys diverses intervencions que van afectar la seva estructura i decoració inicials. Ja en un primer moment, després de la mort de Gaudí, Roser Segimon va fer una remodelació en la decoració interior de la casa, incorporant-hi elements de tipus clàssic i fent recobrir de guix els sostres i les columnes. Aquesta modificació, que es va mantenir fins l'any 1966, no fou però l'única, ja que també altres espais interiors de l'edifici foren alterats progressivament segons criteris basats en la seva rendibilitat econòmica; així per exemple, l'any 1954, quan n'era propietària la família Ballvé, es van construir tretze apartaments de lloguer a les golfes, projectats per l'arquitecte Francisco Javier Barba i Corsini.

L'any 1969 l'edifici de La Pedrera fou declarat monument històrico-artístic, i el 2 de novembre de l'any 1984, juntament amb el Palau Güell i el Parc Güell, va ser declarat bé cultural del patrimoni mundial de la UNESCO.

Situada al xamfrà del passeig de Gràcia amb el carrer de Provença, La Pedrera és un edifici format per soterrani, planta i cinc pisos, distribuïts en dos edificis adossats però independents, amb accessos diferenciats. La façana és, tanmateix, un bloc unitari, fet amb pedra de Garraf a la part baixa i de Vilafranca a la part superior, de talla sense polir.

Anomenada popularment La Pedrera, la Casa Milà es presenta com una escultura abstracta monumental. La façana, continua, definida plàsticament per formes ondulants, que eludeixen els angles característics de les cantonades, s'ha convertit amb el temps en l'element més emblemàtic de l'edifici; modelada en pedra simplement desbastada, sense mes element decoratiu que les baranes de forja dissenyades per l'arquitecte Josep M. Jujol, la seva austeritat contrasta amb la coberta, revestida amb ceràmica de trencadís i culminada per un conjunt insòlit de xemeneies.

Els dos accessos independents, un pel xamfrà i l'altre pel carrer de Provença, confereixen a l'edifici unes característiques singulars quant a l'organització i concepció, allunyades de les solucions típiques dels edificis d'habitatges de l'Eixample.

Gaudí introdueix una innovació que consisteix en la supressió de les escales de veïns, de manera que només és possible accedir als pisos mitjançant els ascensors o les escales de servei. El conjunt d'habitatges s'ordena així entorn de dos patis de grans dimensions, que presenten planta circular i ovoide, respectivament, concebuts (com s'esdevé també a la Casa Batlló) com a segona façana de l'edifici.

També pot considerar-se com a innovadora la situació de les cavallerisses al soterrani, al qual s'accedeix mitjançant rampes helicoïdals; Gaudí havia previst de continuar aquestes rampes fins als pisos alts, però finalment tot quedà en una escala fins a la segona planta.

Tota l'estructura de l'edifici recolza sobre pilars de pedra o maó i jàsseres en entramat; no hi ha murs de càrrega, de manera que la façana esdevé pràcticament un *mur cortina*. Això fa que l'organització interior reposi en una planta lliure, que permet a Gaudí de trencar amb la geometria rectilínia tradicional i organitzar una rica seqüència d'espais domèstics amb paràmetres corbs i traces poligonals, cels rasos ondulants, etc.

Aquesta situació d'extraordinària densitat plàstica culmina a les golfes, resoltes amb arcs parabòlics de diafragma, a la manera de mansardes de perfil sinuós per damunt de les quals hi ha un terrat esglaonat, poblat per sorprenents caixes d'escala, xemeneies de fums i de ventilació, de formes orgàniques i en alguns casos revestides de trencadís, que constitueixen un dels conjunts més impressionants de Barcelona.

La Casa Milà constitueix la darrera de les obres que Gaudí va realitzar abans de dedicar-se exclusivament al treball en el temple de la Sagrada Família i, en conseqüència, recull tota l'experiència tècnica acumulada per l'arquitecte en la realització de cases de veïns de l'Eixample, alhora que expressa la seva llibertat creativa. A més, en l'obra de la Casa Milà arribaren al seu punt àlgid les propostes innovadores de Gaudí, que s'anticipà a un seguit de plantejaments que posteriorment esdevindrien usuals, com ara la coberta espectacle, la façana sense pràcticament funció de suport, o la planta lliure.

Al desembre del 1986 l'edifici fou adquirit per una entitat d'estalvis amb l'objectiu de recuperar l'aspecte original de l'edifici i utilitzar-lo com a seu de les seves activitats culturals. En una primera fase s'hi van realitzar diverses obres de restauració, dirigides per l'arquitecte Josep Emili Hernández Cros. La façana va ser netejada i el pis principal va ser restaurat i condicionat, i es destina en l'actualitat a sala d'exposicions, mentre que al soterrani s'ha instal·lat un auditori. Amb la posterior fase de reforma, que dirigeix Francesc Xavier Asarta, a més de corregir deficiències estructurals, va recuperar l'aspecte original del terrat i el lliure accés a les golfes, fins ara ocupades pels apartaments bastits el 1954, dels quals es conserven dos com a mostra d'arquitectura d'aquella època.

El 1989 es redactà un Pla Director amb la finalitat de restaurar, rehabilitar i reformar l'edifici. Les obres finalitzaren el 1999.

2.b. Bibliografia

BASSEGODA NONELL, J. *La Pedrera de Gaudí*, Barcelona, Editores Técnicos Asociados, 1980.

BASSEGODA NONELL, J. *Gaudí, arquitectura del futur*, Barcelona, "la Caixa", Ed. Salvat, 1984.

BASSEGODA NONELL, J. *El gran Gaudí*, Sabadell, Editorial AUSA, 1989.

BOHIGAS, O. *Reseña y catálogo de la arquitectura modernista*, 2 vol., reedició corregida i ampliada, Barcelona, Ed. Lumen, 1983.

CASANELLES, E. *Nueva visión de Gaudí*, Barcelona, Ed. Polígrafa, 1965.

Catàleg del patrimoni arquitectònic històric-artístic de la ciutat de Barcelona, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1987.

FONTBONA, F. I MIRALLES, F. *Del modernisme al noucentisme, dins Història de l'art català*, vol. VII, Barcelona, Edicions 62, 1985.

GÜELL, X. *Antoni Gaudí*, Barcelona, Ed. Gustavo Gili, S.A. col·l. Estudio/paperback, 1986.

HERNÀNDEZ/CROS, J.E., MORA, G. i POUPLANA, X. *Guía de Arquitectura de Barcelona*, Barcelona, Publicacions COACB, La Gaya Ciència, 1973.

MARTINELL, C. *Visita a La Pedrera el 26.IV.1959, Gaudí*, Barcelona, Centre d'Estudis Gaudinistes, 1959.

SOLÀ-MORALES, I. DE, *Gaudí*, Barcelona, Ed. Polígrafa, 1983.

TAPIÉ, M. *La Pedrera*. Barcelona, Ed. Polígrafa, 1971.

TARRAGÓ, S. *Gaudí*, Barcelona, Ed. Escudo de Oro, 1979.

Adreces d'Internet

<http://www.gaudi2002.bcn.es>

<http://cultura.gencat.es>

<http://beg.gencat.es>

<http://www.coac.es/COAC/centredocumentacio/biblio/bcatabcn.shtml>

3. Règim de protecció

3.a. El monument. Definició i delimitació

La Casa Milà, a Barcelona, es considera bé cultural d'interès nacional, en la categoria de monument històric, d'acord amb el que disposa la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

Es considera monument:

L'edificació conformada per la Casa Milà, ubicada al passeig de Gràcia, 92 / cantonada carrer Provença, 261-265 i el seu subsòl.

3.b. L'entorn de protecció

3.b.1. Delimitació

La Llei 9/1993, en el seu article 11.1.b), estableix l'opció de delimitar l'entorn necessari per a la protecció adequada del bé, constituït per l'espai que li dóna suport ambiental. Atesa la conveniència de fer-ne ús per tal de potenciar la protecció integral del monument, es defineix l'àrea delimitada com a entorn de protecció de la Casa Milà, també coneguda com "La Pedrera", a Barcelona (Barcelonès), tot valorant i tenint en compte els següents conceptes:

- a) Interès social: per tal de permetre la visualització del bé immoble des dels espais accessibles.
- b) Valoració paisatgística: s'ha estudiat i valorat la relació del bé immoble amb el paisatge, la seva silueta i altres components bàsics com les edificacions adjacents, xarxa viària, espais lliures, topografia i elements pertorbadors.
- c) Anàlisi de l'ordenació territorial i urbanística: s'ha estudiat i valorat la zona urbana actual, la històrica, les previsions conegudes de desenvolupament futur, la vialitat i les parcel·lacions així com la qualificació urbanística.
- d) Documentació històrica gràfica i documental: que ha permès conèixer i valorar la relació del bé immoble amb el territori a través del temps i conèixer l'evolució del paisatge, i de les edificacions de l'entorn.
- e) Anàlisi de l'espacialitat entesa com l'estudi dels àmbits existents i les incidències que poden tenir les noves actuacions previstes pel planejament i previsibles, així com la incidència de les noves actuacions no previstes pel planejament.
- f) Anàlisi arquitectònica: que ha permès conèixer i estudiar les preexistències de tipologies, materials, façanes, color, textures, proporcions de buits i obertures, etc.
- g) Anàlisi de la xarxa viària i les infraestructures de transport actuals i previstes, i de les incidències que tenen en el paisatge el seu traçat, materials i textures d'execució i elements de senyalització així com les zones de vianants i les àrees d'aparcaments actuals i futures.
- h) Valoració dels components sentimentals per a la població com són els visuals, itineraris i ambients habituals així com els espais d'especial rellevància o interès; i l'estat de conservació i usos de les edificacions i dels espais públics i privats de l'entorn.

Aquesta llista de conceptes tot i que és llarga, no és exhaustiva, però és un recull d'aquells aspectes que s'han considerat bàsics. Nombrosos factors incideixen i poden incidir i cal tenir-los present per aconseguir que aquest bé immoble es pugui transmetre en les millors condicions a les generacions futures.

Un cop analitzats i valorats aquests factors en base a la documentació recollida i prèvia observació del lloc, s'ha fixat l'àrea delimitada com a entorn de protecció.

La delimitació d'entorn té com a finalitat controlar la relació entre la Casa Milà i els espais i edificis que l'envolten per tal de mantenir els invariants que caracteritzen el teixit urbà on es troba.

Ordre de prelación: en cas de contradicció preval la referència gràfica a qualsevol altra.

L'entorn de protecció de la Casa Milà consta grafiat en el plànol número 0 del present expedient, té forma irregular i inclou els següents elements urbans:

• Passeig de Gràcia:

- Finca núm. 90: edifici en cantonada al carrer de Provença, 296-298
- Finca núm. 92: Casa Milà
- Finca núm. 94: Casa Codina. Aquesta finca està inclosa en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA) i Catàleg del districte 2 (Eixample) de l'Ajuntament de Barcelona, amb el número d'element 174 i nivell de protecció B (BCIL).
- Finca núm. 96: Casa Casas-Carbó. Aquesta finca està inclosa en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA) i Catàleg del districte 2 (Eixample) de l'Ajuntament de Barcelona, amb el número d'element 175 i nivell de protecció B (BCIL).

• Carrer de Provença:

- Finca núm. 267-269: Casa Ferrer-Vidal. Aquesta finca està inclosa en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA) i Catàleg del districte 2 (Eixample) de l'Ajuntament de Barcelona, amb el número d'element 208 i nivell de protecció B (BCIL).
- Finca núm. 261-265: Casa Milà
- Finca núm. 296-298: edifici en cantonada al Passeig de Gràcia, 90

• I tots els espais públics (carrers, voreres) i privats inclosos dintre del perímetre de l'entorn que es delimita.

3.b.2. Justificació

El fet que aquest edifici estigui declarat bé cultural d'interès nacional i no disposi d'entorn de protecció específicament delimitat, aconsella la definició d'aquesta figura sobre aquest element com el millor instrument per a garantir la pervivència dels seus múltiples valors culturals en les millors condicions possibles.

Aquesta figura legal considera i incorpora, des de la seva pròpia definició, les interaccions del monument amb cada un dels elements urbans i naturals del seu entorn, així com la relació entre ells. És, doncs, una eina de protecció global, valorativa de la realitat, amb la clara intencionalitat de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent als monuments.

La materialització d'aquestes intencions vol assolir l'equilibri entre la necessitat de crear una àrea de protecció al voltant del monument que garanteixi suficientment el control sobre el seu entorn i la voluntat de no afectar més espais dels estrictament indispensables per a la seva correcta percepció.

El criteri per a definir l'entorn es basa en la especificitat de la trama urbana on es troba, en el xamfrà d'una illa de l'eixample Cerdà i donant front al Passeig de Gràcia, un dels principals eixos urbans de Barcelona. Aquesta situació prominent a la façana de l'illa, adjacent a altres edificacions de recorreguda qualitat, forma un conjunt urbà unitari perfectament consolidat en l'imaginari ciutadà.

Per aquests motius es considera necessari incloure a l'entorn les finques adjacents a l'edifici i la confrontant, amb la intenció de garantir el control de les visuals del conjunt des de qualsevol dels punts de vista possibles des de l'espai públic del Passeig de Gràcia, del carrer de Provença i, tanmateix, de la façana posterior des de l'interior d'illa. Amb aquesta delimitació queda assegurada la coherència de l'entorn proper a l'edifici, ja que qualsevol intervenció en elles afecta directament al monument.

D'acord amb aquests principis generals, es justifiquen tot seguit cada una de les finques incloses a l'entorn :

- Passeig de Gràcia:
 - Finca núm. 90: situada en el xamfrà simètric a la Casa Milà, fent cantonada al carrer de Provença, 296-298. La seva façana principal té una incidència visual directe en relació a les façanes del monument des de qualsevol dels possibles punts de vista del conjunt, tant des del Passeig de Gràcia com des del carrer de Provença.
 - Finca núm. 92: Casa Milà.
 - Finca núm. 94: Casa Codina. La seva situació adjacent a la Casa Milà, fa que qualsevol intervenció tingui una implicació directe sobre el monument, tant pel que fa a la façana principal com a la façana posterior. És especialment important per el control de les perspectives des del Passeig de

Gràcia, tant en sentit longitudinal (circulació en els dos sentits de la marxa) com transversal (visió des de la vorera i xamfrà oest).

- Finca núm. 96: Casa Casas-Carbó. La reduïda amplada de la façana de la finca núm. 94 de Passeig de Gràcia, fa que aquesta finca es percebi visualment adjacent a la Casa Milà i fa que qualsevol intervenció tingui una implicació directe sobre el monument. És especialment important per el control de les perspectives des del Passeig de Gràcia, tant en sentit longitudinal (circulació en els dos sentits de la marxa) com transversal (visió des de la vorera i xamfrà oest). Aquesta finca s'incorpora a l'entorn de protecció segons les consideracions de l'informe preceptiu i vinculant previst a l'article 8, apartat 3 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, emès per l'Institut d'Estudis Catalans de data 16 de desembre de 2002.

- Carrer de Provença:

- Finca núm. 267-269: Casa Ferrer-Vidal. La situació adjacent al monument fa que qualsevol intervenció tingui un efecte directe sobre ell, tant pel que fa a la façana principal com a la façana posterior. L'amplada del carrer fa que les visuals de la façana del monument tinguin una perspectiva limitada a certs angles d'observació des de la vorera sud del carrer, per la qual cosa aquesta finca hi juga un paper fonamental.
- Finca núm. 261-265: Casa Milà
- Finca núm. 296-298: és la mateixa parcel·la descrita anteriorment com a Passeig de Gràcia, 90.

Per altra banda no es considera necessari la delimitació d'un entorn de protecció més ampli pel fet que sobre aquest element existeixen múltiples proteccions patrimonials que cobreixen tot el ventall existent:

- declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO el 2 de novembre de l'any 1984
- declarat Bé Cultural d'Interès Nacional - Monument Històric per Decreto 1794/1969, de 24 de julio de 1969 (BOE 20/08/1969)
- inclòs en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (PEPPA) i Catàleg del districte 2 (Eixample) de l'Ajuntament de Barcelona, aprovat i vigent des del mes de maig de l'any 2000, amb el número 173 i nivell de protecció A, el màxim possible.
- classificat com a 13a(p) en el Pla General Metropolità (PGM)

Aquesta concurrència de figures de planejament urbanístic de caire proteccionista es juxtaposen i complementen amb la present delimitació, de manera que queda garantida la conservació dels elements des dels diferents àmbits de competència de les administracions implicades.

El subsòl de l'entorn s'inclou també als efectes previstos per l'article 179 punts 1 i 2 del Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Urbanisme. És a dir, també per prevenir futures actuacions que poden malmetre tant la visualització del mateix monument com representar un risc per a la seva integritat física i ambiental.

3.b.3. Criteris d'intervenció

D'acord amb el que estableix l'article 35.3 de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, el volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció dels béns immobles d'interès nacional no poden alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé. En els entorns dels immobles d'interès nacional és prohibit qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runa o deixalles.

3.c. Normativa

3.c.1. Marc legal

- **Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.**
DOGC de 11-10-93
- **Sentència del Tribunal Constitucional 17/1991**, de 31 de gener, en recurs d'inconstitucionalitat promogut per la Generalitat de Catalunya contra determinats preceptes de la Llei 16/1985.
BOE de 25-02-91
- **Decret 267/1991**, de 25 de novembre, **sobre la declaració dels béns d'interès cultural i l'inventari del patrimoni cultural moble de Catalunya.**
DOGC de 20-12-91
- **Decret 102/1994**, de 3 de maig, **sobre la composició i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.**
DOGC de 11-05-94
- **Decret 138/1994**, de 30 de maig, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, els **procediments de la competència del Departament de Cultura.**
DOGC de 01-07-94
- **Llei 30/1992**, de 26 de novembre, **de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú**
BOE de 27-11-92
modificada per la **Llei 4/1999**
BOE de 14-01-1999
- **Decret 276/2005**, de 27 de desembre, sobre les **Comissions Territorials del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura.**
DOGC de 30-12-2005

3.c.2. Règim d'autoritzacions del Departament de Cultura

Pel que fa als immobles inclosos dins els entorns de protecció dels béns culturals d'interès nacional, el règim d'autoritzacions està regulat pels següents articles de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català:

Article 33. Planejament urbanístic

.../...

2. En el cas dels conjunts històrics, les zones arqueològiques, les zones paleontològiques, els llocs històrics i les zones d'interès etnològic i **en el cas dels entorns de protecció de qualsevol bé cultural d'interès nacional**, l'ajuntament corresponent ha d'elaborar un instrument urbanístic de protecció o adequar-ne un de vigent. L'aprovació d'aquests instruments de planejament requereix l'informe favorable del Departament de Cultura.

Article 34. Autorització d'obres

1. Qualsevol intervenció que es pretengui realitzar en un monument històric, un jardí històric, una zona arqueològica o una zona paleontològica d'interès nacional ha d'ésser autoritzada pel Departament de Cultura, en el termini que sigui establert per reglament, prèviament a la concessió de la llicència municipal.
2. En el cas de les intervencions en béns culturals d'interès nacional altres que els esmentats en l'apartat 1 i **en tots els entorns de protecció**, l'autorització del Departament de Cultura només és preceptiva mentre no hagin estat aprovats els instruments de planejament a què fa referència l'article 33.2.

.../...

4. La potestat del Departament de Cultura a què fan referència els apartats 1 i 2 s'ha d'exercir en el marc dels criteris bàsics i generals fixats per l'article 35 i dels criteris específics que pot contenir cada declaració, sens perjudici del marge d'apreciació discrecional necessari per a valorar en cada supòsit la compatibilitat de la intervenció projectada amb la preservació dels valors culturals del bé.

.../...

4. Annex

4.a. Documentació planimètrica

Plànol nº 0 : Delimitació de l'entorn de protecció

E: 1/1.000

4.b. Documentació fotogràfica

(Font: Departament de Cultura. Àrea de Planificació i Acció Territorial)

- 01.- Vista façana des del xamfrà sud
- 02.- Vista façana illa a Passeig de Gràcia des del xamfrà sud
- 03.- Façana lateral a carrer de Provença
- 04.- Detall façana lateral
- 05.- Detall façana cantonada des de carrer de Provença
- 06.- Detall terrat a façana principal
- 07.- Façana illa a Passeig de Gràcia en sentit descendent
- 08.- Façana xamfrà a Passeig de Gràcia en sentit descendent
- 09.- Vista frontal façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera oest
- 10.- Façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera nord en sentit ascendent
- 11.- Façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera nord en sentit descendent
- 12.- Façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera nord en sentit descendent
- 13.- Vista xamfrà des del nord
- 14.- Façana a carrer de Provença
- 15.- Façana a carrer de Provença des del xamfrà amb carrer de Pau Claris
- 16.- Façana a carrer de Provença des de la vorera sud

01

Vista façana des del xamfrà sud

02

Vista façana illa a Passeig de Gràcia des del xamfrà sud

03

Façana lateral a carrer de Provença

04

Detall façana lateral

05

Detall façana cantonada des de carrer de Provença

06

Detall terrat a façana principal

07

Façana illa a Passeig de Gràcia en sentit descendent

08

Façana xamfrà a Passeig de Gràcia en sentit descendent

09

Vista frontal façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera oest

10

Façana illa a Passeig de Gràcia des de vorera nord en sentit ascendent

11

Façana illa a Passeig de Gràcia des
de vorera nord en sentit descendent

12

Façana illa a Passeig de Gràcia des de
vorera nord en sentit descendent

13

Vista xamfrà des del nord

14

Façana a carrer de Provença

15

Façana a carrer de Provença des del xamfrà amb carrer de Pau Claris

16

Façana a carrer de Provença des de la vorera sud

5. Crèdits

L'expedient de delimitació d'entorn de protecció a favor de la **Casa Milà, a Barcelona** (Barcelonès), ha estat redactat per la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Direcció: Elsa Ibar Torras
Servei de Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Antoni Navarro i Cossío
Servei de Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Mariona Abelló i Sala
Cap de la Secció de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Coordinació: Mariona Abelló i Sala
Cap de la Secció de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Redacció: Mariona Abelló i Sala
Cap de la Secció de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Josep Girabal i Ros, arquitecte (SPA)

M. José Ruiz Ortega (SPA)

Gestió: M. José Ruíz Ortega (SPA)

Planimetria: Ajuntament de Barcelona

Fotografia: Mariona Abelló i Sala
Cap de la Secció de Protecció del Patrimoni Arquitectònic (SPA)

Josep Girabal i Ros, arquitecte (SPA)

Barcelona, febrer de 2008

/jd